

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćen tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 7/10), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 121. sjednici, održanoj dana 21.08.2013.godine, donosi

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o stanju bezbjednosti na području Kantona za prvo polugodište 2013. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/13.

Datum, 21.08.2013. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Munib Husejnagić, dipl.ing.maš.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo unutrašnjih poslova,

1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
ZENICA**

INFORMACIJA
*o stanju bezbjednosti na području Kantona
za prvo polugodište 2013. godine*

Zenica, august, 2013. godine

UVODNI DIO

Informacija o stanju bezbjednosti tokom prvog polugodišta 2013. godine, izrađena je na osnovu statističkih pokazatelja dostavljenih od strane organizacionih jedinica Ministarstva na području Kantona

Posebna pažnja ne bila posvećena zakonitom radu, zakonitoj primjeni policijskih ovlaštenja, te profesionalnom i korektnom odnosu policije prema građanima, uz maksimalno poštovanje međunarodnih propisa i standarda o ljudskim pravima

U planove rada Ministarstva su uvršteni projekti među kojima su i brojne aktivnosti iz Akcionog plana u okviru kojeg su predviđeni rad prema Strategiji borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije BiH, Strategiji borbe protiv terorizma BiH, Akcioni plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga BiH kao i rad prema dokumentu Polazne osnove sigurnosti drumskog saobraćaja FBiH i rad na prevenciji maloljetničke delinkvencije, nasilja u porodici i nasilja nad djecom.

Cjelokupna aktivnost Ministarstva se odvijala u saradnji sa drugim nadležnim organima i institucijama i u svom operativnom radu Ministarstvo je u potpunosti bilo usmjereno ka eliminisanju svih pojava koje narušavaju ili bi mogle narušiti bezbjednosnu situaciju.

U realizaciji zadataka Ministarstvo je ostvarilo dobru saradnju sa drugim agencijama za sprovođenje zakona (FMUP, SIPA, MUP RS itd), zatim sa Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, Kazneno popravni zavod Zenica, Ministarstvom pravde, Ministarstvom zdravstva, te drugim Ministarstvima i kantonalnim upravama.

U saradnji sa Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove poduzimane su mjere i aktivnosti na kontroli prometa roba, aktivnosti na kontroli bespravne sječe šume, kontroli rada ugostiteljskih objekata, a pružane su i asistencije kantonalnim inspektorima.

Ministarstvo je svoj rad baziralo i na redovnom upoznavanju javnosti o aktuelnim pokazateljima stanja bezbjednosti, a s ciljem da se učini transparentnijim sistem neposredne veze policije i zajednice, te animiraju i druge strukture i organizacije na zajedničko djelovanje.

U vezi s tim kontinuirano je uređivana WEB stranica ovog Ministarstva te su poduzimane mjere na redovnom izvještavanju javnosti o dnevnim i vanrednim događajima na području Kantona.

U izvještajnom periodu je dato 110 saopćenja za javnost, izrađeno 535 dnevnih izvještaja, 490 posebnih izvještaja i izjava za medije, svakodnevno su vršene korespondencije preko e-maila, vršena je redovna komunikacija sa medijima, građanima, udruženjima i drugim subjektima, te su istim, u skladu sa dostavljenim zahtjevima, ustupani traženi podaci i sačinjavane informacije.

Redovno su praćeni i analizirani tekstovi objavljeni u dnevnim i sedmičnim novinama (Dnevni avaz, Oslobođenje, Naša riječ, Dani, Slobodna Bosna), koji su se odnosili na događaje evidentirane na području Kantona, kao i na druge aktivnosti MUP-a ZDK.

Realizirane su aktivnosti u vezi pohađanja seminara, kurseva i drugih oblika edukacije, organiziranih od strane Policijske akademije Sarajevo i drugih domaćih, kao i stranih i međunarodnih organizacija. drugih domaćih, stranih i međunarodnih organizacija na slijedeće teme: „Sigurnosno planiranje velikih događaja / skupova“, tehnička pitanja Suport team-a, edukacija u vezi sa polaganjem pravosudnog ispita, državnog stručnog ispita, kao i vršenje dodatne edukacije pravnika, „Radionica za edukaciju kontakt osoba o PFP/NATO SOFA-i“, „Ovlašteno službeno lice kao svjedok u krivičnom postupku“, „Tehnike intervjuiranja i analiza govora tijela“, „Iskustva Slovenačke policije u

sprječavanju masovnog kršenja javnog reda i mira", Inicijativa Sport, Škola, Policija, „Upravljanje složenim kriminalističkim istragama“, „Zaštita djece izložene riziku i kontaktu sa pravosudnim sistemom u BiH“, „Provedba zaštitnih mjera obaveznog liječenja nad počiniteljima nasilja u porodici“, „Istraga mjesta izvršenja KD Terorizma“, „Upravljanje složenim kriminalističkim istragama“, „Sigurnosno planiranje velikih događaja/skupova“, „Policijski integritet“, „Zajednička odbrambena i bezbjedonosna politika Evropske unije, operacije upravljanja krizama, doprinos trećih zemalja “

Koordinirane su aktivnosti u vezi obezbjeđenja brojnih javnih skupova i različitih manifestacija sportskog, kulturno-zabavnog, vjerskog, i drugog karaktera, a u koja ubrajamo obezbjeđenja sljedećih događaja: vjerskih praznika (pravoslavni Božić, Uskrs, Vaskrs), nogometne utakmice Premijer lige BiH, otvaranja izgrađenog prostora šalter sale u novoj zgradi Policijske stanice Kakanj; otvaranja izgrađenog prostora šalter sale u Policijskoj stanici Centar; povodom održavanja manifestacije 'Zeničko proljeće'; održavanja humanitarnog koncerta u Zeničkoj Areni; protestnog okupljanja članova Saveza RVI Federacije BiH ispred zgrade Parlamenta Federacije BiH u Sarajevu, odigravanja međunarodne rukometne utakmice između reprezentacija BiH i Rusije; posjete članova Skupštine i Vlade ZDK Memorijalnom centru 'Potočari', općina Srebrenica; održavanja vjerskih manifestacija „Sveti Ivo“ u Jajcu i „Dani Ajvatovice“ u Donjem Vakufu; koncerta u Kaknju, manifestacije pod nazivom „Visočko ljeto 2013“, obilježavanja 1. jula, Dana policije u Federaciji BiH, međunarodne kvalifikacione nogometne utakmice za Svjetsko prvenstvo između reprezentacija Bosne i Hercegovine i Grčke, koja je odigrana dana 22.03.2013 godine, na stadionu "Bilino polje" u Zenici, zatim obezbjeđenje posjete predsjednika Republike Hrvatske, aktivnosti na obezbjeđenju prvomajskih praznika, Dana Armije RBiH, dolaska ambasadora SAD-a, delegacije ambasadora pri Ujedinjenim nacijama; spomena „Kamenica, Popova Luka“, posjete specijalnog predstavnika Evropske Unije za Bosnu i Hercegovinu, blokade putne komunikacije na putu M17, Lašvanska petlja, od strane Udruženja poljoprivrednih proizvođača Srednje Bosne Travnik, Prvenstva Bosne u Hercegovine u atletici, kao i IV Međunarodnog atletskog mitinga „Zenica 2013“ itd.

U navedenom periodu izvršen je interni premještaj 36 policijskih službenika u okviru istog čina, a u skladu sa članom 3a Pravilnika o proceduri o internom premještaju policijskih službenika, te izvršen premještaj 5 namještenika na druga radna mjesta.

Radni odnos u ovom periodu prestao je za 11 policijskih službenika i 2 namješteniku zbog odlaska u starosnu penziju, te za 1 policijskog službenika na osnovu sporazuma i za 1 policijskog službenika zbog prirodne smrti (ukupno 13 policijskih službenika i 2 namještenika).

U periodu na koji se izvještaj odnosi okončana je procedura za unapređenje policijskih službenika gdje je u viši čin unaprijeđen 51 policijski službenik (2 u čin samostalni inspektor, 1 u čin viši inspektor, 7 u čin inspektor, 15 u čin

stariji narednik, 8 u čin narednik i 18 u čin stariji policajac).

Službenici iz pravne službe Ministarstva su u navedenom periodu zastupali Ministarstvo pred Općinskim sudom u Zenici u predmetima pokrenutim od strane kandidata koji nisu primljeni u radni odnos po konkursu objavljenom u mjesecu junu 2009.godine, te su u ovom periodu tri predmeta pravosnažno okončana u korist ovog Ministarstva, odnosno tužbeni zahtjevi tužitelja su odbijeni.

U mjesecu maju od strane Skupštine Zeničko-dobojskog kantona usvojen je Zakon o izmjena i dopuna Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije gdje je ovaj Odsjek imao izraženu ulogu u pripremanju istog i praćenju kako kroz fazu pripreme teksta, tako kroz skupštinsku proceduru.

Službenici Ministarstva su učestvovali u analiziranju i pripremanju teksta izmjena i dopuna Zakona o policijskim službenicima Zeničko-dobojskog kantona, kroz usklađivanje sa drugim zakonima u BiH i harmonizaciju sa drugim zakonima koji regulišu istu oblast u BiH, kao i kroz pripremu istog za Vladu Zeničko-dobojskog kantona, te su izmjene i dopune istog usvojene u formi nacрта od strane Vlade i dostavljene u dalju skupštinsku proceduru.

U okviru Projekta "Biometrijski pasoši", tokom izvještajnog perioda su zaprimljena i distribuirana 15354 pasoša, od čega 642 po hitnim zahtjevima

Rad stacionarnih radara se odvijao uz manje probleme. Postoji i dalje problem konekcije radara na lokaciji Donja Vraca, Zenica sa bazom, te se podaci o prekršajima prenose drugim elektronskim medijima. Na radaru Šije Tešanj je takođe bilo određenih problema radi prelaska na novi računarski program, dok je radar na lokaciji Brankovići Žepče radio bez problema

Davana su uputstva za sve policijske stanice o provođenju obaveza iz Akcionog plana za provedbu mjera iz dokumenta ''Polazne osnove strategije sigurnosti drumskog saobraćaja Federacije Bosne i Hercegovine 2008-2013 godine'', te obavezi policijskih stanica o izvještavanju po istom do 10. u mjesecu za svaki protekli mjesec.

U periodu od januara do juna 2013. godine zavedene su 22 akcije pojačane kontrole učesnika u saobraćaju u ukupnom trajanju od 105 dana i to: 3 akcije "Kontrola vozila sa inostranim registarskim tablicama", "Kontrola i nadzor nad javnim prevozom putnika", 2 akcije "Tehnička ispravnost motornih vozila", "Prisutnost i korištenje odgovarajuće zimske opreme", zatim 2 akcije "Mladi vozači početnici i vozači mlađe starosne dobi", 4 akcije "Prisustvo alkohola u organizmu vozača", "Zloupotreba reg. tablica i važnost registracije vozila", "Nepropisno preticanje i brzina kretanja vozila", "Kontrola zloupotrebe registarskih tablica i kontrola važnosti registracije vozila", "Kontrola vozača-instruktor", 3 akcije "Kontrola korištenja odgovarajuće zaštitne kacige", "Kontrola učesnika u saobraćaju koji se odnose suprotno odredbama člana 126. stav 2.ZOOPS-a na putevima u BiH", te akcija "Mirujući saobraćaj", koja je bila zavedena kontinuirano, svaki dan.

U oblasti kriminaliteta Ministarstvo je preduzimalo mjere i aktivnosti u skladu sa Akcionim planom kojim je obuhvaćena borba protiv svih vidova kriminala pri čemu su posebno značajne aktivnosti u borbi protiv zloupotrebe opojnih droga, kao i aktivnosti u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

U izvještajnom periodu policijski službenici MUP-a u saradnji sa policijskim službenicima FMUP-a i Odsjeka za krim-obavještajni rad su poduzimali konkretne mjere i radnje po planu rada po zavedenoj akciji u vezi dokazivanja krivičnog djela iz člana 238.stav 2.KZ FBiH (Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga), te su na osnovu Naredbe Općinskog suda u Zenici zaveli opsežnu akciju na području općine Zenica i tom prilikom izvršili pretrese stanova na više lokacija, pri čemu su pronađene određene količine opojnih droga (400 grama opojne droge speed ulične vrijednosti oko 15 000 KM, određena količina zelene biljne materije koja svojim izgledom asocira na marihuanu, tablete Ekstazija), kao i određene količine vatrenog oružja.

U akcijama je 14 lica lišeno slobode i ista su, nakon kriminalističke obrade, uz Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu predata nadležnom tužiocu Kantonalnog tužilaštva Zenica na dalji zakonski postupak.

Pored navedenog, policijski službenici Ministarstva, pripadnici SIPA-e i istražitelj Državnog tužilaštva prilikom pretresa obavljenog na području općine Zenica u ul. Fra Grge Martića kod br.1, u garaži, pronašli su, u improviziranom dijelu plinske auto-instalacije, oko 15 kg opojne droge „Skank“.

Takođe, u cilju poboljšanja rezultata rada na otkrivanju zasada indijske konoplje i identifikacije izvršioca, od strane policijskih službenika ovoga Ministarstva, u izvještajnom periodu zavedena je operativna akcija koja je rezultirala otkrivanjem više lokaliteta sa zasadima konoplje Cannabis, na kojima je od strane policijskih službenika ukupno pronađeno 99 stabljika i identifikovana 3 počinioca, koja će nakon izvršenih vještačenja biti procesuirana podnošenjem izvještaja o počinjenom krivičnom djelu nadležnom Tužilaštvu.

U okviru borbe protiv organizovanog kriminaliteta službenici MUP-a ZE-DO kantona u sjedištu su nadležnom Kantonalnom tužilaštvu ZDK podnijeli 7 izvještaja o izvršenom krivičnom djelu i otkrivanju izvršilaca protiv 17 fizičkih i 2 pravna lica za 10 krivičnih djela. Najčešći predmet provjera u ovom izvještajnom periodu su lica za koje postoje osnovi sumnje da su počinila krivična djela "Zloupotrebe položaja ili ovlašćenja" i "Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti".

Struktura prijavljenih krivičnih djela iz oblasti privrednog kriminaliteta izgleda sljedeća:

- Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. KZ F BiH – 4 krivična djela,
- Krivotvorenje isprave iz člana 373. KZ FBiH- 1 krivično djelo
- Zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju iz člana 247.K Z F BiH - 1 krivično djelo,
- Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti iz člana 268. KZ F BiH- 2 krivična djela,
- Neizvršenje sudske odluke iz člana 351. KZ FBiH – 1 krivično djelo, i
- Nesavjestan rad u službi iz člana 387. KZ FBiH – 1 krivično djelo,

U izvještajnom periodu vršene su i provjere po zahtjevima nadležnih tužilaštava, agencija za provođenje zakona, zaprimljenim krimolovcima u slijedećim pravnim licima: ZR "Alux" Živinice, Lamija d.o.o Lukavac, Naftni terminali FBiH, d.o.o Ploče, KTK Visoko d.d Visoko, IP Krivaja d.o.o.Zavidovići, Rudnik mrkog uglja Zenica, JP ŠPD d.o.o. Zavidovići, UNIS "Kovina" d.d. Visoko, JP Kakanj sport, "Kipertrans" d.o.o. Zenica, JP "Komrad" Zenica, "Izgradnja-Invest" d.o.o Zenica, "Market-Komerc" d.d Zenica idr.

Po zahtjevu Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH izvršene sigurnosne provjere vezano za održavanje Komemorativnog skupa "Potočari", općina Srebrenica, te bezbjednosne provjere za 39 lica stranih i domaćih, te članova Vlade.

U ukupno 14 slučajeva su sprovedene istražne radnje ekshumacije, reekshumacije, identifikacije i uzimanje rezervnih uzoraka za DNK analize.

U ovom periodu izvršeno je i 386 KDZ pregleda, 12 KDZ intervencija, 3 KDZ uviđaja, 10 KDZ vještačenja i 1 KDZ deaktiviranje. Evidentirane su 3 anonimne dojava o postavljenim eksplozivnim napravama, za koje je, nakon KDZ pregleda, utvrđeno da su bile lažne.

KDZ pregledi su se odnosili na preglede povodom međunarodne nogometne utakmice BiH-Grčka kada je vršen KDZ pregled hotela " Zenica" i "Dubrovnik" gdje su bile smještene reprezentacije i KDZ pregled stadiona "Bilino polje", zatim KDZ pregled Gradske arene Zenica povodom humanitarnog koncerta, KDZ pregled stadiona "Kamberovića polje" povodom međunarodnog atletskog mitinga "Zenica 2013", KDZ pregled sportske dvorane "Mladost" u Visokom povodom rukometne utakmice BiH - Austrija i dr., zatim pregledi povodom obezbjeđenja redovnih i vanrednih sjednica Skupštine ZDK, pregledi objekata i prostora povodom dolaska i obezbjeđenja visokih domaćih i inostranih zvanica i delegacija, pregledi povodom anonimnih dojava o postavljenim eksplozivnim napravama, itd.

STANJE BEZBJEDNOSTI U PRVOJ POLOVINI 2013 GODINE

Stanje bezbjednosti na području Zeničko – dobojskog kantona u prvoj polovini 2013 godine prezentirano je kroz analizu kriminaliteta, javnog reda i mira i bezbjednosti saobraćaja.

Bezbjednosnu situaciju u prvoj polovini 2013 godine u odnosu na isti period prethodne godine karakterišu smanjenja u svim bezbjednosnim parametrima, odnosno smanjenje broja krivičnih djela, smanjenje broja prekršaja javnog reda i mira i smanjenje broja saobraćajnih nezgoda.

KRIMINALITET

Evidentirano je 1847 krivičnih djela od kojih 544 ili 29,5% po poznatom i 1303 ili 70,5% po nepoznatom počiniocu.

Najviše krivičnih djela je zabilježeno na području PU I (Zenica) (889) a najmanje na području PS Doboj Jug (6) krivičnih djela. Od ukupnog broja krivičnih djela po nepoznatom

počiniocu, naknadno je rasvijetljeno 725 krivičnih djela ili 55,6%. Ukupna rasvijetljenost je 1269 krivičnih djela ili 68,7%.

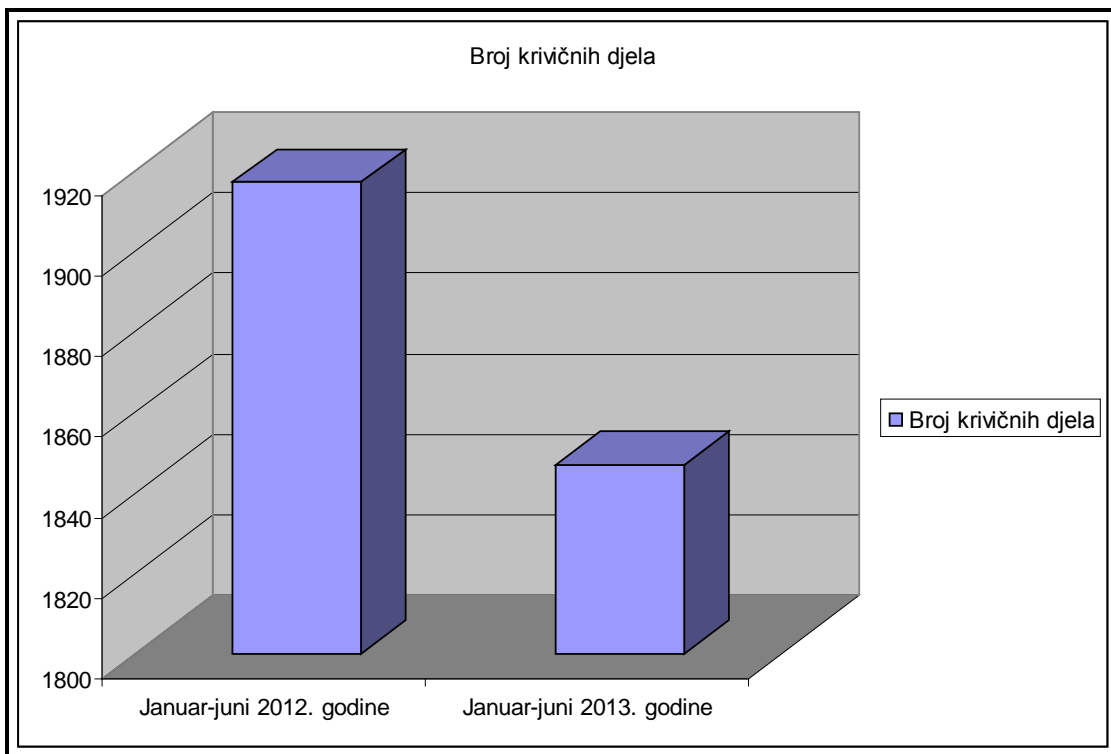
Zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela, prijavljeno je 1465 lica od kojih 688 povratnika u vršenju krivičnih djela i 86 maloljetnika.

Pregled kriminaliteta u periodu januar – juni 2013. godine po policijskim stanicama/upravama

PODRUČJE	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat ukupne rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupno rasvijetljeno KD	Procenat ukupne rasvijetljenosti
PU I (ZENICA)	889	190	699	369	52,8%	559	62,9%
PS VISOKO	142	11	131	70	53,4%	81	57%
PS KAKANJ	145	53	92	54	58,7%	107	73,8%
PS BREZA	50	28	22	11	50%	39	78%
PS ZAVIDOVIĆI	114	47	67	44	65,7%	91	79,8%
PS MAGLAJ	101	35	66	43	65,2%	78	77,2%
PU ŽEPČE	90	42	48	29	60,4%	71	78,9%
PS TEŠANJ	169	40	129	79	61,2%	119	70,4%
PS USORA	28	5	23	12	52,2%	17	60,7%
PS DOBOJ JUG	6	3	3	4	100%	7	100%
PS OLOVO	56	40	16	7	43,8%	47	83,9%
PS VAREŠ	23	16	7	3	42,9%	19	82,6%
SJEDIŠTE	34	34	0	0	-	34	100%
UKUPNO	1847	544	1303	725	55,6%	1269	68,7%

Dijagram evidentiranih krivičnih djela

Kako se može vidjeti iz prethodne tabele, broj krivičnih djela evidentiranih u prvom polugodištu 2013. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, je manji za 70 krivičnih djela ili 3,7%,

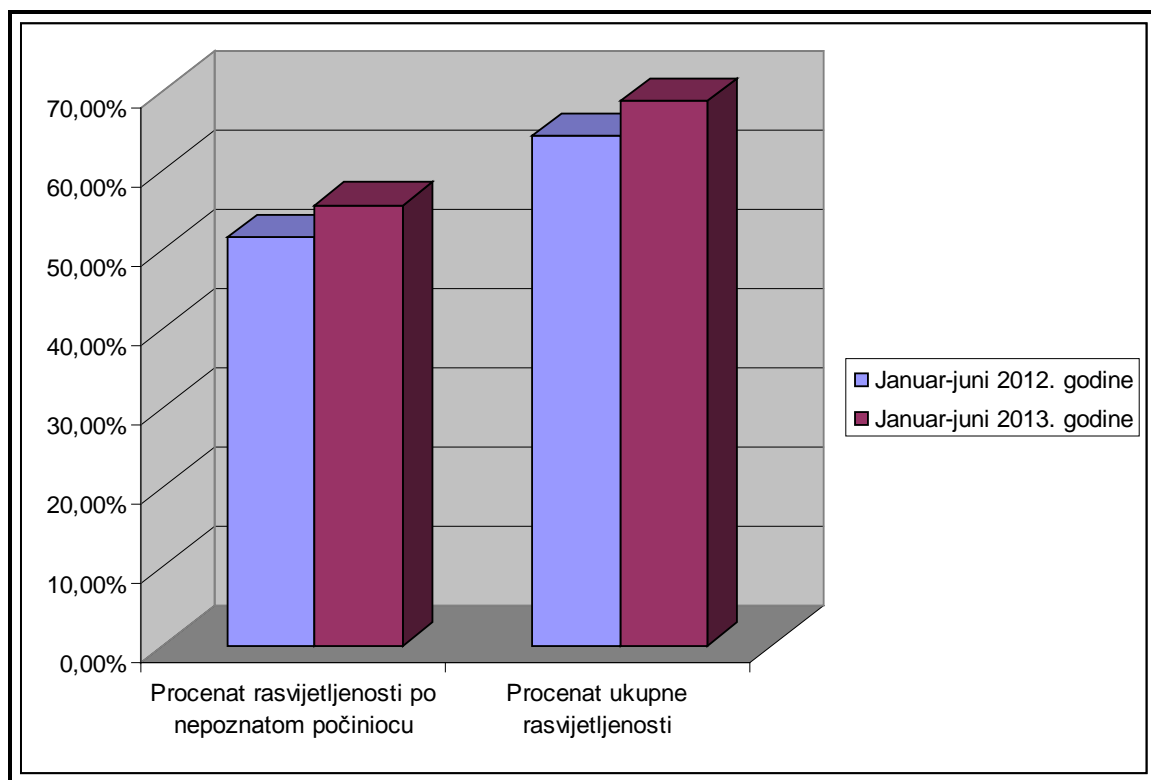
Stanje kriminaliteta u periodu januar-juni 2013. godine sa uporednim podacima iz prethodne godine

Period	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetlj. po nepoznatom	Procenat rasvijetlj.	Ukupna rasvijetlj.	Procenat ukupne rasvijetlj.	Br. prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
Jan.-juni 2012. godine	1918	508	1410	726	51,5%	1234	64,3%	1564	93	746
Jan.-juni 2013. godine	1847	544	1303	725	55,6%	1269	68,7%	1465	86	688

Rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je 55,6% i u odnosu na isti period prethodne godine je veća za 4,1 procenat. Ukupna rasvijetljenost krivičnih djela od 68,7% i veća je za 4,4 procenta.

Za počinjena krivična djela Tužilaštvu je prijavljeno ukupno 1465 lica, od kojih 688 povratnika u vršenju krivičnih djela i 86 maloljetnika.

Dijagram rasvijetljenosti krivičnih djela

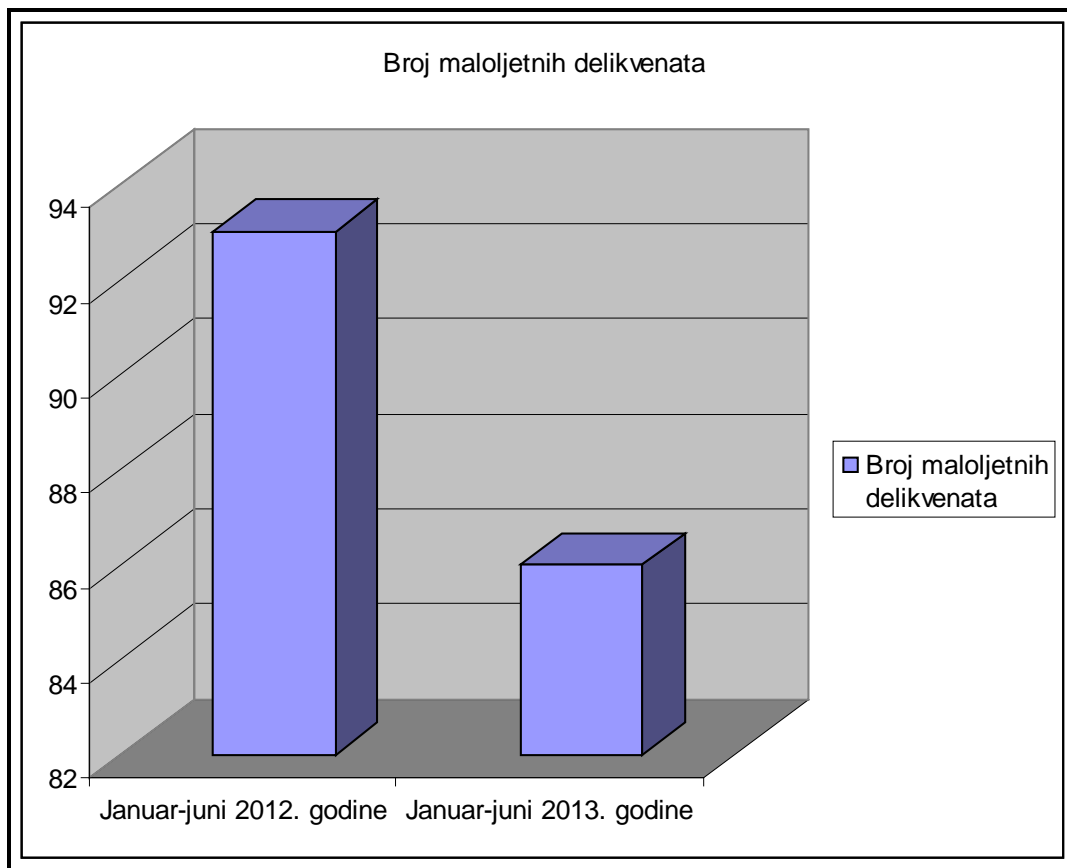
MALOLJETNIČKA DELIKVENCIJA

Kako se može vidjeti iz prezentiranih podataka, evidentirano je smanjenje maloljetničke delinkvencije.

Evidentirano je 86 maloljetnih počinilaca krivičnih djela. Maloljetnici su prijavljeni za slijedeća krivična djela:

- “teška tjelesna povreda” 5 počinilaca
- “posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga” 2 počinioaca
- “krađa” 28 počinilaca
- “teška krađa” 34 počinioaca
- “razbojništvo” 6 počinilaca
- “oštećenje tuđe stvari” 5 počinilaca
- „paljevina“ 1 počinilac
- „šumska krađa“ 1 počinilac
- „nasilničko ponašanje“ 1 počinilac
- „nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija“ 2 počinioaca
- „KD iz drugih posebnih zakona“ 1 počinilac

Dijagram maloljetničke delinkvencije

U odnosu na isti period prethodne godine, broj maloljetnih počinitelja krivičnih djela je manji za 7 počinitelja ili 7,5 %.

STRUKTURA KRIVIČNIH DJELA

Struktura krivičnih djela po skupinama krivičnih djela prema Krivičnom zakonu BiH, skupinama krivičnih djela prema Krivičnom zakonu FBiH, te prema krivičnim djelima iz drugih posebnih zakona, prezentirana je tabelarno i tekstualno.

Prema Krivičnom zakonu BiH, evidentirana su 2 krivična djela, prema Krivičnom zakonu FBiH evidentirano je 1831 krivično djelo, te prema drugim posebnim zakonima, odnosno prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZE-DO kantona, evidentirano je 14 krivičnih djela.

KRIVIČNA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA

Iz ove skupine krivičnih djela definisanih Krivičnim zakonom FBiH, evidentirana su 83 krivičnih djela, a njihova rasvijetljenost je 100%.

Od teških krivičnih djela iz ove grupe počinjena su 3 ubistva (3 u istom periodu prethodne godine) koja su rasvijetljena.

Za sva krivična djela iz ove grupe prijavljeno je 117 lica, od kojih 48 povratnika i 5 maloljetnika. Slobode su lišena 43 lica, i za sva je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

KRIVIČNA DJELA PROTIV SLOBODE I PRAVA ČOVJEKA I GRAĐANINA

Iz ove skupine počinjeno je 55 krivičnih djela. Ukupna rasvijetljenost je 100%. Za navedena krivična djela Tužilaštvu je prijavljeno 67 lica od kojih 35 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela. Slobode je lišeno 25 lica, i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

KRIVIČNA DJELA PROTIV DOSTOJANSTVA LIČNOSTI I MORALA

Od krivičnih djela protiv dostojanstva ličnosti i morala, počinjeno je 9 krivičnih djela. Ukupna rasvijetljenost je 100%. Iz ove skupine od težih krivičnih djela počinjena su 2 krivična djela „silovanje“, 3 krivična djela „spolni odnošaj s djetetom“ i 2 krivična djela „iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije“. Za krivična djela iz ove skupine prijavljeno je 11 lica od kojih 4 povratnika. Slobode su lišeno 4 lica i za njih je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Kriminalistička policija je posebnu pažnju posvetila problematici seksualnog zlostavljanja djece. S obzirom na starosnu dob oštećenih, vodilo se računa o strogoj diskreciji, kako bi se u javnosti zaštitio identitet žrtava seksualnog nasilja. Takođe je održano niz sastnaka sa centrima za socijalni rad i nevladinom organizacijom „Medica“, radi pružanja profesionalne pomoći žrtvama, i eventualnog smještanja žrtava u „sigurnu kuću“.

KRIVIČNA DJELA PROTIV BRAKA, PORODICE I MLADEŽI

Iz ove skupine krivičnih djela, počinjeno je 61 krivično djelo, rasvijetljenost je 100%. Sva počinjena krivična djela iz ove skupine su krivična djela „nasilje u porodici“. Za navedena krivična djela prijavljena su 62 lica od kojih 14 povratnika. Slobode je lišeno 29 lica, i za sva lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

NASILJE U PORODICI

U prvom polugodištu 2013. godine, na području Kantona zabilježeno je 95 slučajeva nasilja u porodici. Žrtve nasilja su u najvećem broju slučajeva supruge, roditelji i djeca. Počinioci nasilja su najčešće muževi, sinovi i očevi. Protiv počinitelaca nasilja u porodici podnesen je 61 izvještaj Tužilaštvu, prijavljena su 62 lica, od kojih 14 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela, 29 lica je lišeno slobode i za sva lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

I u ovoj oblasti kriminaliteta, uspostavljena je dobra saradnja sa centrima za socijalni rad, te Nevladinom organizacijom „Medica“ u cilju pružanja pomoći porodicama i žrtvama porodičnog nasilja i eventualnog smještanja žrtava u „sigurnu kuću“.

ZLOUPOTREBA OPOJNIH DROGA

Od ukupnog broja krivičnih djela protiv zdravlja ljudi (136), sva se odnose na zloupotrebu droga. Ukupna rasvijetljenost je 80,1%.

Iz ove skupine počinjeno je 41 krivično djelo "neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga". Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 28 lica, od kojih je 13 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela, 19 lica je lišeno slobode i za njih je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Počinjena su i 104 krivična djela "posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga". Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 81 lice od kojih 34 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 2 maloljetnika. Slobode je lišeno 46 lica i za sva lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Sektor kriminalističke policije je, u okviru svojih nadležnosti, u saradnji sa policijskim stanicama, poduzimao niz aktivnosti na poboljšanju stanja u ovoj oblasti. U tu svrhu je izrađen

Plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga (2009. – 2013.), koji je u skladu sa Državnim akcionim planom, a koji su prihvatile sve agencije za sprovođenje zakona.

PRIVREDNI KRIMINALITET

Tokom izvještajnog perioda, na području Kantona je, u oblasti privrednog kriminaliteta, evidentirano ukupno 35 krivičnih djela, a ukupna rasvijetljenost je 94,3%.

Ministarstvo je u oblasti privrednog kriminaliteta nadležnom Kantonalnom tužilaštvu ZDK podnijelo 7 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima i otkrivanju počinitelja protiv 17 fizičkih i 2 pravna lica za 10 krivičnih djela. Ministarstvo je takođe radilo po nalogima Tužilaštva, te je nadležnom Tužilaštvu dostavljen 51 izvještaj o izvršenim provjerama i uzeto je 245 pismenih izjava na zapisnik

Od krivičnih djela protiv privrede, definisanih Krivičnim zakonom BiH, počinjena su 2 krivična djela, koja nisu rasvijetljena. Oba krivična djela iz ove skupine, su krivična djela „krivotvorenje novca“.

Od krivičnih djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa, koja su definisana Krivičnim zakonom FBiH, počinjeno je 8 krivičnih djela. Ukupna rasvijetljenost je 100%. Počinjeno je 1 krivično djelo „zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju“, 1 krivično djelo „prevara u privrednom poslovanju“ i 6 krivičnih djela „obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti“. Za navedena krivična djela, Tužilaštvu je prijavljeno 10 lica, od kojih 1 povratnik u vršenju navedenih krivičnih djela.

Od krivičnih djela iz oblasti poreza, definisanih Krivičnim zakonom FBiH, u izvještajnom periodu nije bilo evidentiranih krivičnih djela.

Od krivičnih djela protiv radnih odnosa, definisanih Krivičnim zakonom FBiH, u izvještajnom periodu, evidentirano je 1 krivično djelo „povreda prava iz radnog odnosa“, koje je rasvijetljeno i za koje je tužilaštvu prijavljeno 1 lice.

Od krivičnih djela protiv pravosuđa, definisanih Krivičnim zakonom FBiH, evidentirano je 10 krivičnih djela i ukupna rasvijetljenost je 100%. Počinjeno je 8 krivičnih djela „lažno prijavljivanje“ i 2 krivična djela „neizvršenje sudske odluke“. Za ova krivična djela je prijavljeno 11 lica, od kojih 1 povratnik.

Od krivičnih djela podmićivanja i krivičnih djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti definisanih Krivičnim zakonom FBiH, počinjeno je 14 krivičnih djela, rasvijetljenost je 100%. Iz ove skupine počinjeno je 10 krivičnih djela „zloupotreba položaja ili ovlaštenja“, 2 krivična djela „pronevjera u službi“ i 2 krivična djela „nesavjestan rad u službi“. Za ova krivična djela, Tužilaštvu su prijavljena 23 lica, od kojih 4 povratnika u vršenju navedenih krivičnih djela.

Od krivičnih djela protiv sustava elektronske obrade podataka definisanih Krivičnim zakonom FBiH, nije bilo evidentiranih krivičnih djela.

KRIVIČNA DJELA PROTIV IMOVINE

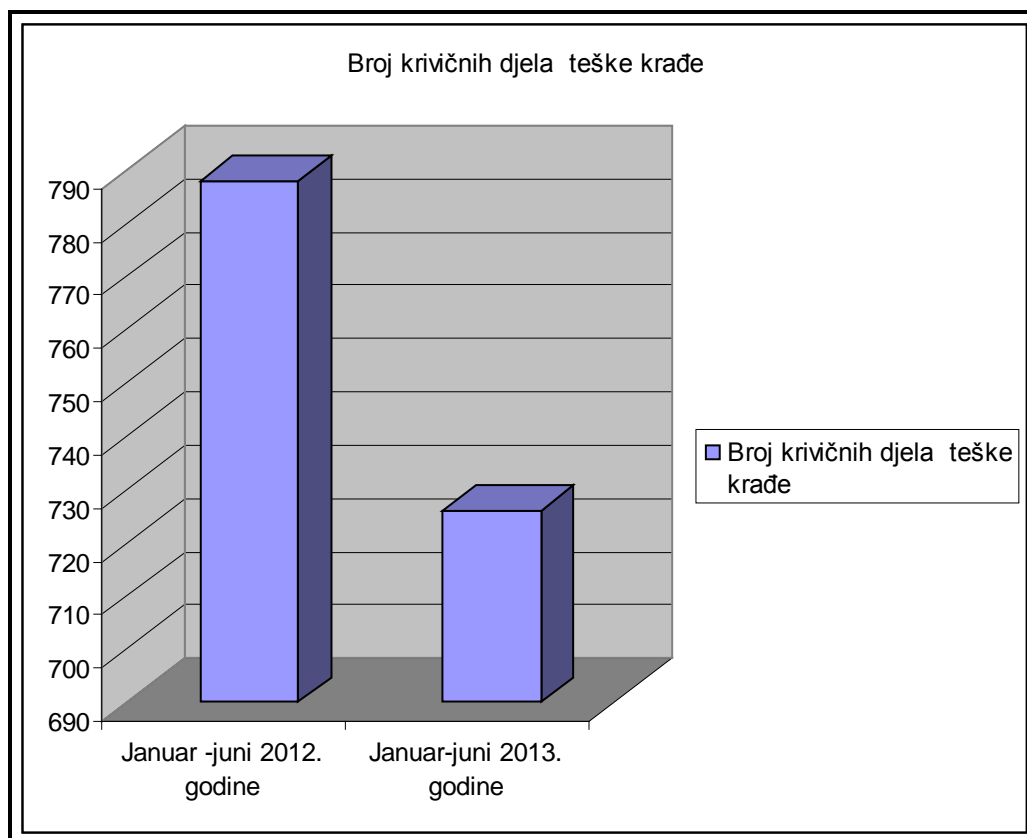
Od krivičnih djela protiv imovine, počinjena su 1064 krivična djela, a ukupna rasvijetljenost je 48,9%. Za počinjenje ovih krivičnih djela, Tužilaštvu je prijavljeno 631 lice, od kojih 332 povratnika i 74 maloljetnika, slobode je lišeno 188 lica i za sva lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Jedno od težih krivičnih djela iz navedene skupine su krivična djela „teške krađe“. U izvještajnom periodu je evidentirano 726 krivičnih djela "teške krađe", čija je ukupna rasvijetljenost 38,8%. Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 347 lica, od kojih 34 maloljetnika i 212 povratnika u činjenju ovih krivičnih djela. Slobode je lišeno 115 lica i za sva je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Uporedni podaci o teškim krađama

Period	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetlj. po nepoznatom	Procenat rasvijetlj.	Ukupna rasvijetlj.	Procenat ukupne rasvijetlj.	Br. prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
Jan. -juni 2012. godine	788	14	774	374	48,3%	388	49,2%	455	40	272
Jan. -juni 2013. godine	726	13	713	269	37,7%	282	38,8%	347	34	212

Dijagram teških krađa

Kako se vidi iz prethodne tabele i dijagrama, broj teških krađa počinjenih tokom prvog polugodišta 2013. godine je manji u odnosu na isti period prethodne godine za 62 krivična djela ili 7,9%. Značajan je i podatak da je broj maloljetnih počinitelja teških krađa manji za 15%.

U krivična djela „teške krađe“ spadaju, pored ostalog, i krađe putničkih motornih vozila, krađe iz putničkih motornih vozila, krađe iz kuće i stanova i krađe iz privrednih i poslovnih objekata.

U izvještajnom periodu, ukupno su ukradena 42 putnička motorna vozila. Zahvaljujući sprovedenim akcijama policije, u skladu sa Akcionim planom, u posmatranom periodu je vraćeno ukupno 13 automobila, rasvijetljeno je 6 krađa automobila za koje je Tužilaštvu prijavljeno 9 lica, od kojih 5 povratnika u činjenju ovih krivičnih djela, 2 lica su lišena slobode i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Na području Kantona je evidentirano i 86 teških krađa iz automobila sa pričinjenom materijalnom štetom od 24.750,00 KM, zatim 308 teških krađa iz kuća i stanova sa materijalnom štetom od 330.570,00 KM i 166 teških krađa iz poslovnih objekata sa ukupnom materijalnom štetom od 242.180,00 KM.

KRIVIČNA DJELA PROTIV OKOLIŠA, POLJOPRIVREDE I PRIRODNIH DOBARA

Iz ove skupine krivičnih djela, evidentirano je 110 krivičnih djela. Ukupna rasvijetljenost je 85,5%. Iz ove skupine, najviše je krivičnih djela "šumska krađa" (105). Za počinjenje krivičnih djela iz navedene skupine, Tužilaštvu su prijavljena 133 lica od kojih 82 povratnika u vršenju navedenih krivičnih djela i 1 maloljetnik. Slobode je lišeno 5 lica, i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

U saradnji sa Kantonalnom upravom za šumarstvo, izvođene su akcije na oduzimanju nelegalno isječenih drva tako da je za prvih 6 mjeseci 2013. godine, ukupno oduzeto 43,37 kubnih metara drvne mase, pri čemu je podneseno 11 izvještaja Kantonalnom tužilaštvu ZDK o otkrivanju krivičnih djela i počinitelaca protiv 11 lica za počinjenje krivičnog djela „Šumska krađa“ iz člana 316. KZ FBiH.

KRIVIČNA DJELA PROTIV OPĆE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE

Počinjeno je ukupno 59 krivičnih djela. Ukupna rasvijetljenost je 49,2%. Iz ove skupine, najviše je krivičnih djela "izazivanje opće opasnosti" (50). Za krivična djela iz navedene skupine prijavljeno je 40 lica od kojih 26 povratnika. Slobode je lišeno 14 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

PODMETANJE EKSPLOZIVNIH NAPRAVA

Tokom izvještajnog perioda, evidentiran je 1 slučaj podmetanja eksplozivne naprave na području PU Žepče.

Na području PU Žepče došlo je do eksplozije u krugu firme „Heldovac“ doo Žepče u mjestu Ljeskovica, općina Žepče, kojom prilikom je oštećeno tmv marke „Ankinson“, bez reg. Oznaka, pri čemu povređenih lica nije bilo.

Evidentirana su i 2 slučaja pronalaska ručnih bombi na području PU I (Zenica), u mjestu Tetovo, pored puta i u Ulici Nurije Pozderca br. 11, u dvorištu privatne kuće, koje su deaktivirane od strane službenika KDZ MUP-a ZDK..

Takođe su evidentirane 3 anonimne dojave o postavljenim eksplozivnim napravama, u Industrijskoj školi u Zenici (2) i Tvornici „Kotex“ Tešanj (1), za koje je nakon KDZ pregleda utvrđeno da su bile lažne.

KRIVIČNA DJELA PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG PROMETA

Počinjeno je 75 krivičnih djela, rasvijetljenost je 100%. Za ova krivična djela je prijavljeno 61 lice od kojih 8 povratnika u činjenju navedenih krivičnih djela. Slobode je lišeno 7 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

KRIVIČNA DJELA PROTIV JAVNOG REDA I PRAVNOG PROMETA

Počinjeno je 146 krivičnih djela, rasvijetljenost je 100%. Za ova krivična djela je prijavljeno 171 lice, od kojih 76 povratnika u činjenju navedenih krivičnih djela i 3 maloljetnika. Slobode je lišeno 70 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

OSTALA KRIVIČNA DJELA

Evidentirano je 14 krivičnih djela, okarakterisanih kao "krivična djela iz drugih posebnih zakona", i koja su rasvijetljena 100%. Za ova krivična djela prijavljeno je 18 lica, od kojih 10 povratnika i 1 maloljetnik, 14 lica je lišeno slobode i određena im je mjera

zadržavanja do 24 sata. Ova krivična djela se odnose na krivična djela prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije.

Sva evidentirana krivična djela i njihova pojedinačna rasvijetljenost su predstavljeni u tabelama „Struktura krivičnih djela“. Iz skupina krivičnih djela koje nisu spomenute, nije bilo evidentiranih krivičnih djela.

KRIMINALISTIČKA TEHNIKA

Radeći na otkrivanju i rasvijetljavanju krivičnih djela i drugim aktivnostima, službenici kriminalističke tehnike su izvršili 1518 uviđaja, pri čemu su pronađena 5792 tragova od značaja za rasvijetljavanje krivičnih djela. Izvršeno je 517 vještačenja, lice mjesta je fotografirano u 1534 slučaja i daktiloskopirana su 84 lica. Prema otiscima je identificirano 7 lica, kroz bazu AFIS-a je utvrđen identitet za 3 lica, i u bazu AFIS je uneseno 55 nespornih otisaka papilarnih linija.

SAMOUBISTVA

Tokom prvog polugodišta 2013. godine, na području Zeniško-dobojskog kantona je evidentirano 13 samoubistava (12 u istom periodu prethodne godine). Po načinu izvršenja, 7 samoubistava je izvršeno vješanjem, 2 utapanjem, 1 vatrenim oružjem, 1 aktiviranjem ručne bombe, 1 oštrim predmetom i 1 skokom sa visine. Po spolnoj strukturi, 9 samoubistava su izvršili muškarci i 4 žene. Samoubistava su izvršile osobe starosti od 40 do 50 godina (5), od 70 do 80 godina (3), od 60 do 70 godina (2), od 30 do 40 godina (2) i (1) osoba starosti od 50 do 60 godina.

JAVNI RED I MIR

Evidentirano je 1670 slučajeva narušavanja javnog reda i mira u kojima su učestvovala 1883 lica.

Najveći broj prekršaja je evidentiran na području PU I (Zenica) (620), a najmanji na području PS Usora (13) prekršaja javnog reda i mira.

Javni red i mir je u 558 slučajeva narušen tučom, u 283 slučaja naročito drskim ponašanjem i u 178 slučajeva omalovažavanjem policijskih službenika, dok se u 651 slučaju radilo o ostalim prekršajima.

Od ukupnog broja prekršaja, 481 je počinjen od strane povratnika u vršenju prekršaja, 47 od strane maloljetnika, 3 od strane stranih državljana i 1139 prekršaja od strane ostalih lica. Prekršaji su se u 1047 slučajeva desili na ulici, u 177 slučajeva u ugostiteljskim objektima i u 446 slučajeva na ostalim mjestima. Posljedice prekršaja su 240 povrijeđenih lica, od kojih 63 povratnika u vršenju prekršaja, 19 maloljetnika, 1 strani državljan i 157 ostalih lica.

Protiv 1047 počinitelja prekršaja javnog reda i mira su izdati prekršajni nalozi, a protiv 836 počinitelja su podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnih postupaka.

Stanje javnog reda u periodu januar-juni 2013. godine sa uporednim podacima iz prethodne godine

Period	Broj prekršaja	Broj učinilaca	Tuče	Naročito drsko ponašanje	Omalovažavanje pol. službenika	Ugostiteljski i objekti	Ulica	Posljedice
								Povrijeđeni
Jan. –juni 2012. godine	1692	1995	560	334	195	196	1166	240
Jan. –juni 2013. godine	1670	1883	558	283	178	177	1047	240

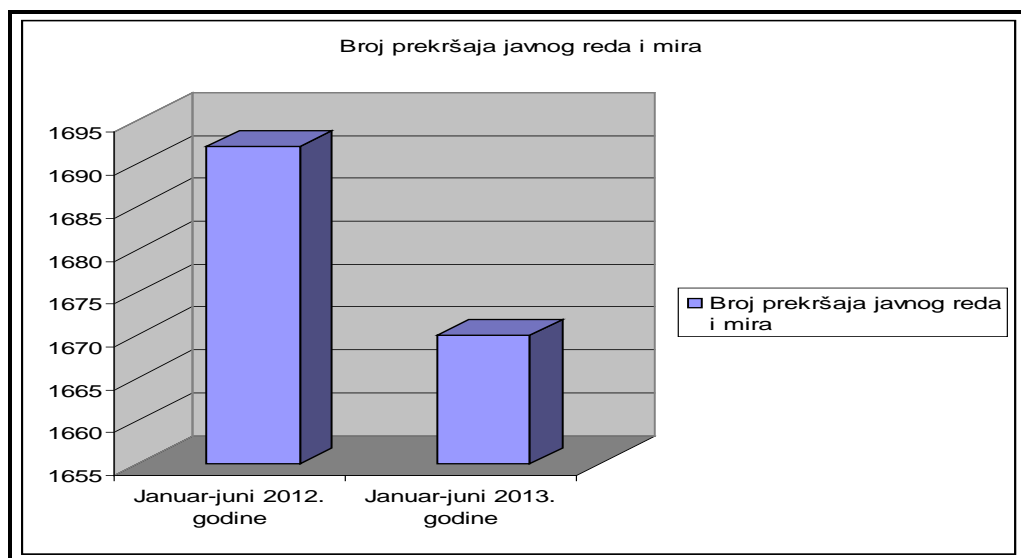
U izvještajnom periodu, u odnosu na isti period prethodne godine, evidentiran je manji broj prekršaja javnog reda i mira za 22 prekršaja ili 1,3%. Broj prekršaja tučom je manji za 0,4%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je manji za 15,3% i broj prekršaja omalovažavanjem policijskih službenika je manji za 8,7%.

Prilikom narušavanja javnog reda i mira povrijeđeno je 240 lica, kao i u uporednom periodu prethodne godine.

Stanje javnog reda i mira u prvom polugodištu 2013. godine po policijskim stanicama/upravama

PU/PS	Broj prekršaja JRM	Broj učini laca	Svada, vika, nepriстойno ponašanje	Tuče i fizički napadi	Naročito drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje pol.sl	Ostali prekršaji	Ugostiteljski objekti	Ulice, trgovi, putevi i drugi otvoreni prostori	Sportski stadioni i dvorane	Ostala mjesta
PU I (ZENICA)	620	620	46	203	107	86	178	45	449	13	113
PS VISOKO	139	165	21	60	35	5	18	5	111	1	22
PS KAKANJ	111	177	5	45	27	8	26	14	89	-	8
PS BREZA	52	62	3	20	13	5	11	7	42	3	-
PS ZAVIDOVIĆI	203	203	26	90	27	11	49	38	79	-	86
PS MAGLAJ	74	100	5	4	6	16	43	7	49	-	18
PU ŽEPČE	138	148	29	52	22	23	12	11	68	-	59
PS TEŠANJ	237	274	17	51	27	17	125	21	121	-	95
PS USORA	13	17	0	2	0	4	7	2	7	-	4
PS DOBOJ JUG	15	20	2	5	3	-	5	7	-	-	8
PS OLOVO	31	52	-	7	8	-	16	11	6	-	14
PS VAREŠ	37	45	7	19	8	3	-	9	26	-	2
UKUPNO	1670	1883	161	558	283	178	490	177	1047	17	429

Dijagram prekršaja javnog reda i mira

OPERATIVNE AKTIVNOSTI POLICIJE

Zabilježeno je 837 slučajeva privođenja lica i tom prilikom su privedena 872 lica. Sprovedeno je 107 lica, zadržana su 763 i provjeren identitet za 8911 lica.

Izvršeno je 2367 uviđaja, 109 pretresa stanova, 2 pretresa ugostiteljskih objekata, 20 pretresa drugih prostorija, te 1017 pregleda lica i 328 pregleda motornih vozila.

Oduzeto je 1167 predmeta i uhvaćeno 12 lica po potjernici.

Službenici policije su samostalno rasvijetlili 156 krivična djela, a zajedno sa službenicima kriminalističke policije 727 krivičnih djela. Sačinjene su 1824 službene zabilješke koje sadrže sumnje za postojanje krivičnih djela. Izvršeno je 1596 provjera na zahtjev tužilaštva i sudova i 1402 provjere na zahtjev drugih organa.

Pružena je 321 asistencija, od kojih 77 po zahtjevima državnih organa, 193 po zahtjevima organa i organizacija javnih ovlaštenja i 51 po ostalim zahtjevima. Izvršeno je 575 vanrednih i 3492 redovna osiguranja, te organizirano obezbjeđenje 695 javnih skupova.

PROTESTNI SKUPOVI, ŠTRAJKOVI I BLOKADE

Na području Kantona evidentirano je 17 protestnih skupova, od toga na području PU I (Zenica) (14), PS Visoko (2) i PS Tešanj (1).

Na području PU I Zenica je organizirano 5 protestnih skupova od strane demobilisanih boraca na kojima je bilo prisutno od 20 do 50 učesnika, zatim 1 protestni skup je organiziran od strane 20 bivših radnika RK "Borac", 1 protestni skup na kojem je učestvovalo oko 40 članova Udruženja poljoprivrednih proizvođača SBK i ZDK, u 2 slučaja protesti su bili organizirani od strane građana radi Zakona o JMBG i na ovim protestima je učestvovalo 50 do 100 učesnika, u 2 slučaja su organizirani protesti od strane NVO asocijacije „Mostovi prijateljstva“ kao podrška Vladi Republike Turske uz učešće 50 do 100 učesnika, u 1 slučaju su protest organizirali simpatizeri stranke „Radom za boljitak“ uz učešće oko 100 učesnika, u 1 slučaju je protestni skup organiziran od strane Udruženja nezaposlenih demobiliziranih boraca Kakanj uz učešće oko 30 učesnika i u 1 slučaju je evidentiran protestni skup u organizaciji Udruženja poljoprivrednika ZDK na kojem je učestvovalo oko 40 učesnika. Protestni skup na području PS Tešanj je bio u organizaciji Jedinственe organizacije boraca BiH „Unija veterana Tešanj“, na kojem je bilo prisutno oko 500 učesnika, protestni skupovi na području PS Visoko su bili štrajk u organizaciji Sindikata KTK Visoko na kojem je bilo prisutno oko 150 učesnika i protestni skup u kojem je učestvovalo oko 30 bivših radnika "Bosna-furnir".

Do narušavanja javnog reda i mira je došlo na jednom protestnom skupu koji je bio u organizaciji demobiliziranih boraca. Prilikom toga su 2 lica lišena slobode i protiv njih su poduzete zakonom predviđene mjere..

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

U izvještajnom periodu evidentirano je 2018 saobraćajnih nezgoda, povrijeđeno je 410 lica, od kojih 328 lakše i 82 teže, dok je smrtno stradalo 17 lica.

Najveći broj saobraćajnih nezgoda je evidentiran ja području PU I Zenica (918), a najmanji na području PS Doboju Jug (24) saobraćajne nezgode.

Stanje bezbjednosti saobraćaja u periodu januar-juni 2013. godine sa uporednim podacima iz prethodne godine

Period	Broj saobraćajnih nezgoda	Broj lakše povrijeđenih lica	Broj teže povrijeđenih lica	Broj smrtno stradalih lica
Jan. – juni 2012. godine	2031	244	61	14
Jan. – juni 2013. godine	2018	328	82	17

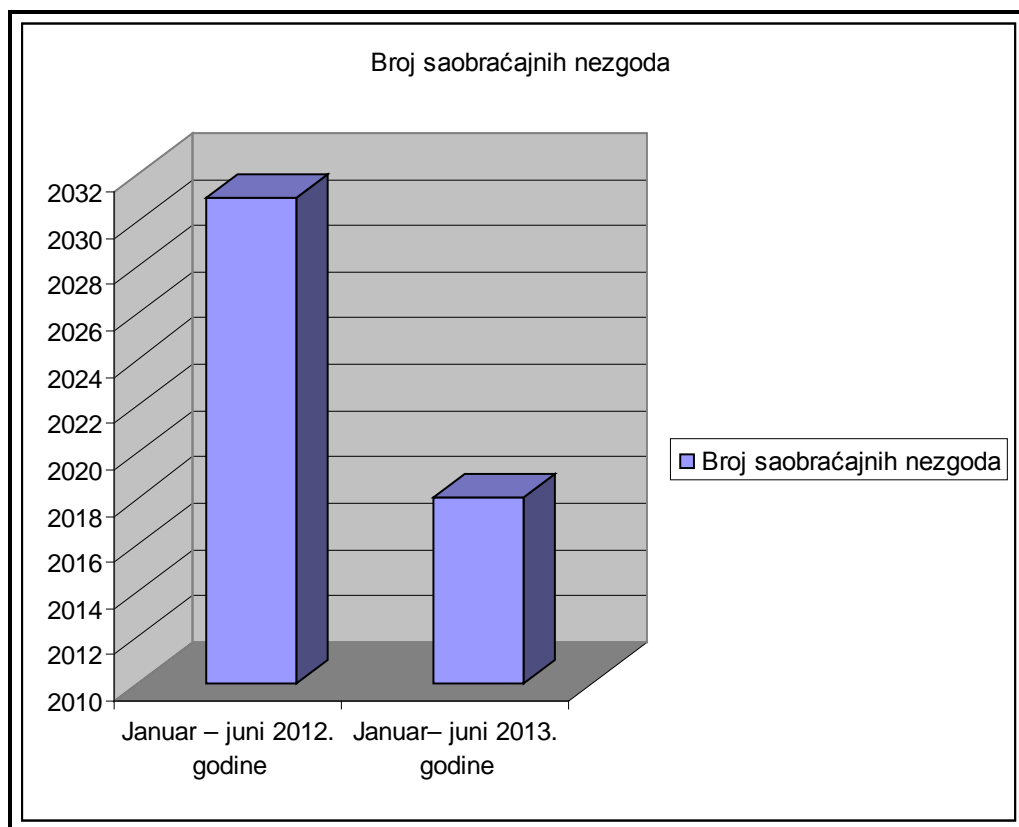
Stanje u oblasti bezbjednosti saobraćaja u prvom polugodištu 2013. godine, po policijskim stanicama/upravama

PODRUČJE	Broj saobraćajnih nezgoda	Lakše povrijeđeni	Teže povrijeđeni	Smrtno stradali
PU I (ZENICA)	918	92	29	5
PS VISOKO	211	55	7	0
PS KAKANJ	190	27	7	3
PS BREZA	61	15	3	1
PS ZAVIDOVIĆI	93	11	3	0
PS MAGLAJ	81	19	9	1
PS ŽEPČE	148	41	14	6
PS TEŠANJ	186	39	5	0
PS USORA	27	5	0	0
PS DOBOJ JUG	24	9	1	0
PS OLOVO	47	9	2	1
PS VAREŠ	32	6	2	0
UKUPNO	2018	328	82	17

Kako se vidi iz prethodne tabele, broj saobraćajnih nezgoda je, u odnosu na isti period prethodne godine, manji za 13 nezgoda ili 0,6%, dok su posljedice veće, broj teže povrijeđenih za 34,4%, i broj lakše povrijeđenih za 34,4%, dok je smrtno stradalo 17 lica, što je za 3 lica više nego u istom periodu prethodne godine.

Uzroci većine saobraćajnih nezgoda su bili nepoštivanje saobraćajnih propisa, odnosno neprilagođena brzina uslovima puta, vožnja pod dejstvom alkohola i klizavi putevi.

Dijagram broja saobraćajnih nezgoda

Saobraćajne nezgode i nastradala lica prema kategoriji puta

		BROJ NEZGODA					POSLJEDICE			
		Sa pog. licima	Sa povr. licima		Sa mat. štetom	Ukupno (1+...+4)	Poginulo	Povr. lica		Ukupno (6+7+8)
			Teže	Lakše				Teže	Lakše	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kategorija puta	Magistralni put	3	14	36	254	307	4	21	60	85
	Regionalni put	5	15	37	182	239	6	15	67	88
	Lokalni put	3	15	55	248	321	3	19	79	101
	Ulice u naselju	2	24	91	881	998	2	26	104	132
	Ostalo	1	1	17	134	153	2	1	18	21
UKUPNO		14	69	236	1699	2018	17	82	328	427

Kako se vidi iz prethodne tabele, najviše saobraćajnih nezgoda se desilo na ulicama u naseljima (998) (1007 u prethodnoj godini), zatim na lokalnim putevima (321) (324 u istom periodu prethodne godine), na magistralnim putevima (307) (323 u prethodnoj godini) i na regionalnim putevima (239) (201 u prethodnoj godini), te na ostalim mjestima (153) (176 u prethodnoj godini) saobraćajne nezgode.

Smrtno je stradalo 17 lica. Na magistralnim putevima su smrtno stradala 4 lica (8 u istom periodu prethodne godine), na regionalnim putevima 6 lica (1 u istom periodu prethodne godine), na lokalnim putevima 3 lica (2 u istom periodu prethodne godine), na ulicama u naseljima 2 lica (1 u prethodnoj godini), i na ostalim mjestima smrtno su stradala 2 lica (2 u prethodnoj godini).

Na osnovu prethodno navedenog se može zaključiti da je broj saobraćajnih nezgoda u ulicama u naseljima smanjen za 0,9%, broj saobraćajnih nezgoda na magistralnim putevima je

smanjen za 5%, dok je na regionalnim putevima broj saobraćajnih nezgoda povećan za 18,9%. Najviše smrtno stradalih lica je bilo na regionalnim putevima (6), zatim na magistralnim putevima (4), na lokalnim putevima (3), a najmanje u ulicama u naseljima (2) i na ostalim kategorijama puteva (2).

Od ukupnog broja nastradalih lica, vozača je (189), pješaka (120) i putnika u vozilima (118). Smrtno je stradalo 9 vozača, 5 pješaka i 3 putnika u vozilima.

AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

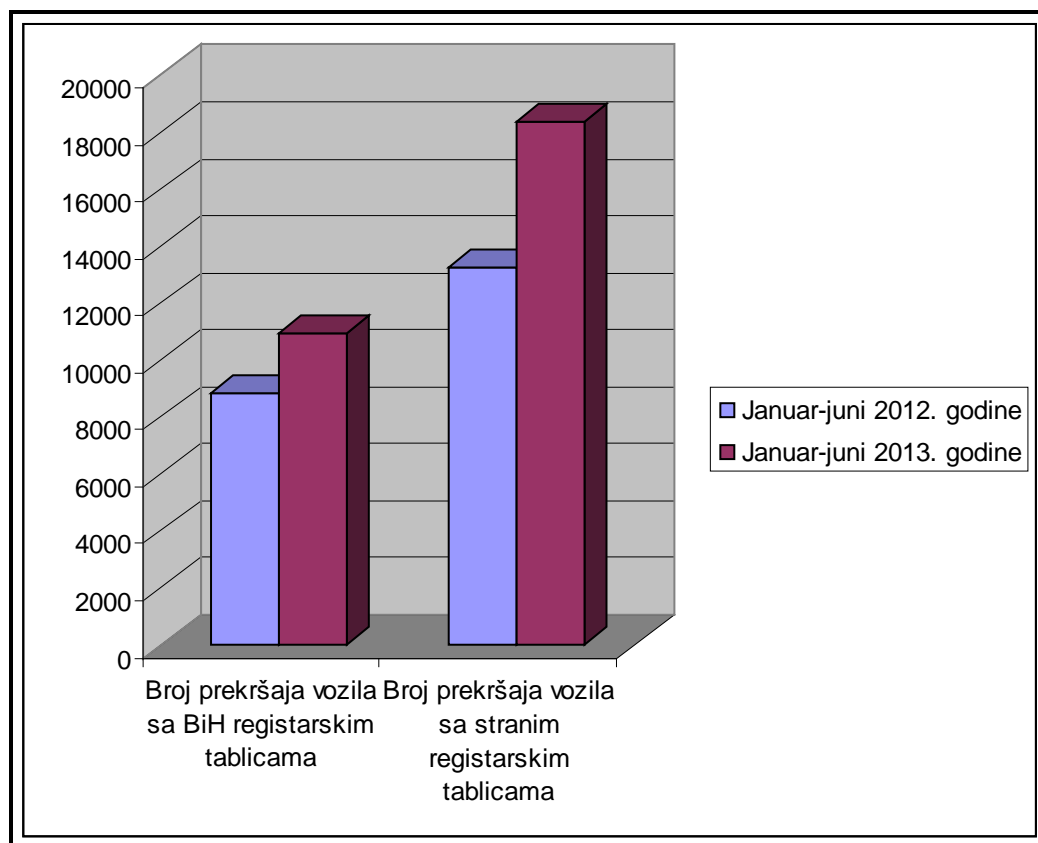
U oblasti bezbjednosti saobraćaja, policija je imala slijedeće aktivnosti: kontrolisano vozila/vozača (71599), kontrolisano lica u vozilima (19420), podneseno izvještaja Tužilaštvu zbog sumnje na počinjenje krivičnog djela ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja (75), podneseno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (270), broj prekršajnih naloga (38343), isključeno vozila iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti (201).

Takođe, zatečeno je vozača pod dejstvom alkohola (1920), zatečeno vozača bez položenog vozačkog ispita (492), zatečeno vozača u saobraćaju pod izrečenom zaštitnom mjerom zabrane upravljanja motornim vozilima (32), zatečeno vozača bez korištenja sigurnosnog pojasa (1514), zatečeno vozača sa korištenjem mobitela tokom vožnje (193), te evidentirano u saobraćaju vozila bez važeće registracije (684).

Podaci o aktivnostima policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom prvih šest mjeseci 2013. godine, u poređenju sa istim periodom prethodne godine

Red. br.	AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	Januar – juni 2012. godine	Januar – juni 2013. godine
1.	Kontrolisano vozila/vozača	73780	71599
2.	Kontrolisano lica u vozilima	11552	19420
3.	Podneseno krivičnih prijava zbog izvršenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja	53	75
4.	Podneseno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	312	270
5.	Broj izdatih prekršajnih naloga	38138	38343
6.	Isključeno vozila iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti	193	201
7.	Zatečeno vozača pod dejstvom alkohola	1953	1920
8.	Zatečeno vozača bez položenog vozačkog ispita	641	492
9.	Zatečeno vozača pod izrečenom zaštitnom mjerom zabrane upravljanja motornim vozilima	20	32
10.	Zatečeno vozača bez korištenja sigurnosnog pojasa	1483	1514
11.	Zatečeno vozača koji koriste mobilni telefon tokom vožnje	225	193
12.	Otkriveno vozila bez važeće registracije	787	684

Dijagram prekršaja evidentiranih stacionarnim radarima

Broj prekršaja evidentiranih stacionarnim radarima i njihova moguća naplativost

	Vozila sa BiH registarskim tablicama		Vozila sa stranim registarskim tablicama	
	Broj prekršaja	Iznos za naplatu	Broj prekršaja	Iznos za naplatu
Januar-juni 2012. godine	8841	312.360,00 KM	13250	472.100,00 KM
Januar-juni 2013. godine	10965	404.580,00 KM	18395	695.090,00 KM

U izvještajnom periodu fiksni radar Misurići, općina Maglaj, fiksni radari Šije, općina Tešanj, fiksni radar Goliješnica, općina Žepče i fiksni radar Donja Vraca, općina Zenica su evidentirali ukupno 10965 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa BiH registarskim tablicama i za novčanu naplatu ukupan iznos je 404.580,00 KM i 18395 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima stranih registarskih oznaka, i ukupna moguća naplativost ovih prekršaja je 695.090,00 KM.

PREGLED PODATAKA O ORUŽJU

U izvještajnom periodu je oduzeto slijedeće nelegalno posjedovano oružje: 6 automatskih pušaka, 4 poluautomatske puške, 5 pušaka M-48, 2 lovačke i 7 pušaka ostalih vrsta, 11 pištolja, 5 ručnih bombi, 90 drugih eksplozivnih naprava i sredstava (štapini, upaljači), 71 komad hladnog oružja, 2 boksera, 35 komada drugih predmeta podobnih za nanošenje tjelesnih povreda i 2152 komada municije.

Dobrovoljno je predato sljedeće oružje: 1 puškomitraljez, 3 ručne bombe, 4 komada municije za PAT i PAM, 53 komada municije 7,9 mm i 10 komada razne municije.

Tokom prvog polugodišta 2013. godine, izdato je 469 odobrenja za nabavljanje oružja za fizička lica, izdato je 509 oružnih listova, te izvršene 1132 zamjene oružnih listova za fizička lica, izdata 3 odobrenja za nabavljanje i 1 odobrenja za držanje oružja za pravna lica, te 7 odobrenja za držanje trofejnog oružja. Oduzeto je 95 komada oružja u upravnom postupku i izdato 186 odobrenja za nabavku municije.

POŽARI I EKSPLOZIJE

U izvještajnom periodu je evidentirano 327 požara od kojih 51 šumskih, 41 požar na stambenim objektima, 20 na saobraćajnim sredstvima, 19 požara na pomoćnim objektima, 7 u proizvodnim objektima, 4 požara u poslovnim prostorima, 3 požara sijena, te 182 požara na ostalim mjestima. Požari su u 56 slučajeva izazvani nehatom, u 48 slučajeva podmetanjem, u 27 slučajeva tehničkim nedostatkom, dok u 196 slučajeva uzrok požara nije utvđen. Posljedica požara je materijalna šteta.

U izvještajnom periodu, tehničkih eksplozija nije bilo.

KONTROLA ZAKONITOSTI RADA POLICIJE

U izvještajnom periodu ukupno je zaprimljeno 70 predstavlki, od kojih su u potpunosti okončane 63 predstavke, dok je 7 predstavlki u fazi rada u nadležnom Odsjeku ili u fazi odlučivanja kod Ureda za pritužbe javnosti.

Od ukupnog broja zaprimljenih predstavlki, od strane građana je podneseno 40 predstavlki, 18 predstavlki je podneseno od strane rukovodilaca organizacionih jedinica iz sastava ovog Ministarstva, 9 predstavlki je podneseno od strane anonimnih podnosilaca i 3 predstavke su dostavljene od strane policijskih službenika.

Od ukupnog broja podnesenih predstavlki, 47 predstavlki se odnose na rad protiv 62 policijska službenika, 19 predstavlki se odnosi na rad organizacionih jedinica, 3 predstavke se odnose na rad dva Odsjeka za administraciju i 1 predstavka se odnosi na rad Odsjeka za odnose sa javnošću.

Iz ovog perioda riješene su 63 predstavke, za 25 predstavlki je utvrđeno da su neosnovane, 3 predstavke su ocjenjene bez dovoljno dokaza, za 7 predstavlki je utvrđeno da Odsjek za unutrašnju kontrolu i Ured za pritužbe javnosti nisu nadležni za postupanje ili da se iste ne mogu smatrati žalbom, 2 predstavke su neformalno razriješene, 12 predstavlki je ocjenjeno oslobađajućim, 1 predstavka je povučena od strane podnosioca, dok je 13 predstavlki ocjenjeno osnovano, a istima je obuhvaćeno 17 policijskih službenika.

Nakon podnošenja konačnog izvještaja i odobrenja Ureda za pritužbe javnosti za 4 predstavke je utvrđeno da je 5 policijskih službenika počinilo teže povrede službene dužnosti iz Zakona o policijskim službenicima ZDK, za 9 predstavlki kojima je obuhvaćeno 12 policijskih službenika sprovedenim internim postupkom je utvrđeno da se radi o lakšim povredama službene dužnosti, gdje je protiv istih izrečena disciplinska sankcija "Pismena opomena" ili "novčana kazna od 15 % od jedne mjesečne plate" policijskog službenika. Sa svim podnosiocima predstavlki obavljani su informativni razgovori na okolnosti navoda, te kontinuirano prikupljani podaci, informacije i dokazi u cilju potpunog dokumentiranja podnešenih predstavlki, a u slučajevima gdje je otvoren interni postupak podnosilac predstavke je obavještavan o toku napretka istrage.

Također, za sve predstavke koje su ocjenjene neosnovanim ili bez dovoljno dokaza podnosioci predstavke su po okončanju istrage pismenim putem obavještavani.

U izvještajnom periodu izvršene su ukupno 62 inspekcije i revizije, a od toga 41 inspekcija i 21 revizija predmeta po raznim osnovama.

Obavljeno je 19 nenajavljenih inspekcija saobraćajnih patrola, 10 inspekcija po akciji "Lijevak" i 12 inspekcija kojima je izvršeno alkotestiranje policijskih službenika, namještenika i državnih službenika u PS i Odsjecima za administraciju i podršku MUP-a.

Takođe je izvršeno je 10 revizija saobraćajnih nezgoda, 3 revizije prekršajnih naloga i 8 revizija predmeta po zahtjevima građana i drugom osnovu.

UPOTREBA SREDSTAVA SILE

Odsjek za revizije i inspekcije je u izvještajnom periodu zaprimio 10 početnih izvještaja o upotrebi sile izvršenih od strane policijskih službenika, u svim predmetima je sproveden postupak utvrđivanja zakonitosti upotrebe sredstava sile, na osnovu čega je utvrđeno sa su sredstva sile upotrijebljena zakonito i pravilno, a što je u konačnosti rezultiralo i pravdanjem od strane policijskog komesara.

Takođe, u navedenom periodu su prijavljene 324 upotrebe sredstava za vezivanje, čija upotreba je opravdana od strane rukovodilaca organizacionih jedinica.

NAPADI NA POLICIJSKE SLUŽBENIKE

Tokom prvog polugodišta 2013. godine, evidentirano je 6 napada na policijske službenike (8 u istom periodu prethodne godine), i to 5 pojedinačnih i 1 grupni napad sa udružena dva lica. Napadi su se desili prilikom održavanja ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira (2), prilikom kontrole saobraćaja (2), prilikom utvrđivanja identiteta (1) i prilikom poduzimanja ostalih radnji iz nadležnosti policije (1). U svim napadima je korištena fizička snaga. Napadi su se desili od strane 6 punoljetnih i 1 maloljetnog lica. Posljedice napada su 5 lakše i 1 teže povrijeđeni policijski službenik. Protiv napadača je podneseno 5 izvještaja Tužilaštvu i 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka..

ZAKLJUČAK SA PRIJEDLOGOM MJERA

Zaključak

Bezbjednosna situaciju tokom prvog polugodišta 2013. godine, je prezentirana kroz pregled parametara kriminaliteta, javnog reda i mira, bezbjednosti saobraćaja i drugih parametara u odnosu na isti period prethodne godine.

U oblasti kriminaliteta, broj krivičnih djela evidentiranih u prvom polugodištu 2013. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, je manji za 70 krivičnih djela ili 3,7%, rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je 55,6% i u odnosu na isti period prethodne godine je veća za 4,1 procenat, ukupna rasvijetljenost krivičnih djela od 68,7% i veća je za 4,4 procenta. Maloljetnička delikvencija je smanjena za 7,5%, broj teških krađa je manji za 62 krivična djela ili 7,9%, a značajan je i podatak da je broj maloljetnih počinitelja teških krađa manji za 15%. Evidentirana su 3 krivična djela "ubistva" koja su rasvijetljena.

U oblasti javnog reda i mira, evidentiran je manji broj prekršaja javnog reda i mira, za 22 prekršaja ili 1,3%. Broj prekršaja tučom je manji za 0,4%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je manji za 15,3% i broj prekršaja omalovažavanjem policijskih službenika je manji za 8,7%. Prekršaja javnog reda i mira u većem obimu, nije bilo.

U oblasti bezbjednosti saobraćaja, broj saobraćajnih nezgoda je manji za 13 nezgoda ili 0,6%, dok su posljedice veće, broj teže povrijeđenih za 34,4%, i broj lakše povrijeđenih za 34,4%, dok je smrtno stradalo 17 lica, što je za 3 lica više nego u istom periodu prethodne godine. Broj saobraćajnih nezgoda u ulicama u naseljima je manji za 0,9%, broj saobraćajnih nezgoda na magistralnim putevima je manji za 5%, dok je na regionalnim putevima broj saobraćajnih nezgoda veći za 18,9%.

Na osnovu prezentirane analize i komparacije sa uporednim periodom, i činjenice da tokom izvještajnog perioda nije bilo događaja koji bi bitnije ugrozili osjećaj sigurnosti građana, može se zaključiti da je bezbjednosna situacija tokom prvog polugodišta 2013. godine zadovoljavajuća.

Prijedlog mjera

Ministarstvo će i ubuduće postupati u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji Ministarstva za 2013 godinu, kao i u skladu sa Akcionim planom za strateško planiranje. Takođe će se raditi na intenzivnijoj kontroli i nadzoru izvršavanja svih poslova i zadataka iz nadležnosti policije.

Ministarstvo će planirati i poduzimati aktivnosti u oblasti kriminaliteta, javnog reda i mira i bezbjednosti saobraćaja, te će poduzimati slijedeće:

MJERE U OBLASTI KRIMINALITETA

- Postupati u skladu sa procjenom stanja bezbjednosti i u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji Ministarstva za 2013. godinu, kojim su planirane mjere i radnje koje će se poduzimati po najtežim krivičnim djelima, prije svega po krivičnim djelima ubistva, razbojništva, teških krađa (automobila, teških krađa iz kuća i stanova, poslovnih objekata...) iznuda, ucjena, navođenja na prostituciju, nasilja u porodici, neovleštene

proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, posjedovanja i omogućavanja uživanja opojnih droga, izazivanja opće opasnosti, itd.

- Sprovodiće se aktivnosti vezane za realizaciju dopuna planova rada za rasvjetljavanje svih neriješenih ubistava iz proteklih godina.
- Sprovodiće se pojačane aktivnosti vezane za otkrivanje počinitelja teških krivičnih djela koja ugrožavaju osjećaj sigurnosti građana.
- U okviru Strategije razvoja Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Kantona je sačinila Akcioni plan za strateško planiranje, u okviru kojeg je MUP ZDK, u saradnji sa drugim odgovornim institucijama, sačinio Plan za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije za period 2011. – 2013. godine.
- Nastaviće se aktivnosti po predmetima vezanim za privredni kriminalitet, prije svega po pitanju zloupotreba oko privatizacije poduzeća, te zloupotreba i nepravilnosti prilikom odobravanja i podizanja kredita.
- Takođe će se nastaviti aktivnosti na realizaciji mjera iz programa prevencije maloljetničke delikvencije na području ZDK.
- Nastaviće se akcija “Šuma”, u saradnji sa Kantonalnom upravom za šumarstvo, na sprečavanju bespravne sječe šume.
- Nastaviće se aktivnosti po zavedenoj akciji "Lijevak", u svrhu otkrivanja predmeta iz krivičnih djela, predmeta pogodnih za počinjenje krivičnih djela, nezakonito posjedovanog oružja i eksplozivnih materija, droga, itd.
- Nastaviti saradnju sa svim agencijama za sprovođenje zakona (Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, FMUP, MUP-ovi drugih kantona i RS, itd.), Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kazneno popravnim zavodom Zenica, Ministarstvom pravde, zatim Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove, Ministarstvom zdravstva, itd.

MJERE U OBLASTI JAVNOG REDA I MIRA

- Ministarstvo će nastaviti aktivnosti na **obezbjedenju svih javnih skupova** na području Kantona (sportskog, kulturnog, vjerskog, ili nekog drugog karaktera).
- Ministarstvo će poduzimati mjere prema licima sklonim narušavanju javnog reda i mira, kao i pojačati aktivnosti nadzora nad licima koja se pojavljuju kao povratnici u činjenju prekršaja JRM-a.
- Takođe će se pojačati pozoričko - patrolna aktivnost u svrhu preventivnog djelovanja, odnosno otkrivanja i sprječavanja svih djela koja bi mogla imati elemente ugrožavanja opće sigurnosti ljudi i imovine.
- Nastaviće se aktivnosti na pružanju asistencija inspeksijskim organima, na kontroli rada ugostiteljskih objekata, posebno u pogledu poštivanja općinskih odluka o JRM (dužina radnog vremena, puštanje glasne muzike, itd.).
- Posebna pažnja će se obratiti na kretanje maloljetnih lica u noćnim satima bez pratnje roditelja ili staratelja.
- Takođe će se saradivati sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine, u okviru zakonskih nadležnosti i ovlaštenja, radi razmjene bezbjednosnih saznanja.

MJERE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

- U skladu sa stručno-analitičkom procjenom stanja, na osnovu broja saobraćajnih nezgoda i posljedica koje su nastupile, a u okviru Akcionog plana „Polazne osnovne strategije sigurnosti drumskog saobraćaja 2008-2013“, Ministarstvo će obezbjediti intenzivniju kontrolu na svim kategorijama puteva i ostvariti potpuniju kontrolu pojedinih kategorija učesnika u saobraćaju.

- Takođe će se pojačati rad i zavoditi akcije sa ciljem poduzimanja represivnih mjera prema vozačima, počiniocima prekršaja koji su najčešće uzrok saobraćajnih nezgoda (brzina, alkohol, tehnička neispravnost, odstojanje i sl.).
- I dalje će se poduzimati mjere i aktivnosti na kontroli mirujućeg saobraćaja.
- Nastaviće se rad sa radarskim sistemima, te sa specijalnim vozilom "ProVida" vezano za brzu vožnju i preticanje na mjestima gdje je to Zakonom zabranjeno.
- Ministarstvo će posvetiti još veću pažnju kontroli i praćenju prevoza opasnih materija i poduzimati potrebne mjere u svim slučajevima kada se utvrde određeni propusti.
- Obim kontrole saobraćaja će se stalno usklađivati sa vrstom i značajem puta, stanjem bezbjednosti na pojedinim putnim dionicama, učestalošću i strukturom prekršaja, kao i vremenskim uslovima.
- Vršit će se praćenje i analiziranje efikasnosti kaznene politike i uticaj izrečenih sankcija na unapređenje bezbjednosti saobraćaja.
- Ministarstvo će poduzimati mjere na što dosljednijoj realizaciji posebnih programa o osposobljavanju policijskih službenika, kao i programu modernizacije i opremanja saobraćajnih patrola radarskim sistemima, alkometrima, kao i video i komunikacijskom opremom za dokumentovanje događaja, odnosno prekršaja.
- Takođe će se pratiti stanje infrastrukture saobraćajnica, te u skladu s tim će se vršiti kontrola i regulacija saobraćaja, te o uočenim nedostacima će se sačinjavati informacije i dostavljati nadležnim strukturama radi njihovog otklanjanja.

Br: 08-02/2-04-1-_____/13.

Dana: 15.08. 2013. godine.

MINISTAR

Rifat Delić

Obrazloženje

I. Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje Zaključka o prihvatanju Informacije o stanju bezbjednosti na području Kantona za prvo polugodište 2013 godine je član 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćen tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 7/10).

II. Razlozi za donošenje

Programom rada Vlade Kantona planirana je aktivnost Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona na izradi Informacije o stanju bezbjednosti na području Kantona za prvo polugodište 2013 godine.

Razlozi za izradu navedene Informacije su informisanje Vlade i javnosti o bezbjednosnoj situaciji na području Kantona u analiziranom periodu.

U vezi sa navedenim predlažemo da se donese Zaključak kao u prijedlogu.

III. Finansijski efekti

Za realizaciju ovog Zaključka nisu potrebna finansijska sredstva.

MINISTAR

Rifat Delić